

Uit de vereniging:

Blz. 2	De start van het nieuwe 'participatie' jaar
Blz. 3	Nacht van de Nacht
Blz. 3	Vastelaoveslaezing
Blz. 5	Foto's MHVS
Blz. 5	Schenkeningen
Blz. 6	Jaarprogramma Maas- en Swalmdal en MHVS

Overige artikelen:

Blz. 6	Herinneringen uit Belfeld (2)
Blz. 8	De Seniorenvereniging in Swalmen 50 jaar jong
Blz. 11	Bijenschans Reuver
Blz. 13	Drie boomkruisen langs de 'Camino' in Belfeld
Blz. 15	Open Monumentendagen een succes!
Blz. 16	Van hot nao haar door 't Zjwaams Waordebook (28)
Blz. 17	Kroniek van Swalmen, juli, augustus en september 2013
Blz. 18	De meisjesschool in Reuver
Blz. 21	Aovindsjeulke
Blz. 22	Uit de oude doos
Blz. 22	Uit het leven van onze voorouders
Blz. 24	Inzegening St. Barbarakapel
Blz. 24	De Barabarakapel(len) in Reuver en Offenbeek
Blz. 25	Herbouw St. Barbarakapel
Blz. 28	Zo was het (2)

Foto's aangeleverd door:

Toine Wuts	blz. 4
Gerry Nijssen-Severens	blz. 4
Fons Nijssen	blz. 5
Archief HVMS	blz. 6
Archief MHVS	blz. 8, 10, 11, 28
Zaynab Michels	blz. 11-13
Wim van Diepen	blz. 13, 14
Wiel Luys	blz. 15
Hans Simons	blz. 17, 18, 21
Jan Jacobs	blz. 19-21
Hugo Vossen	blz. 22
Ger Peulen	blz. 24, 26, 27
Jan Ickenroth	blz. 25
Archief Sjeng Lommen	blz. 25

Uit de vereniging:

De start van het nieuwe 'participatie' jaar

Zoals elk jaar schrijft een van de voorzitters de Nieuwjaarswens. Als voorzitter van de MHVS heb ik de neiging om uit te weiden, om mijn gedachten de vrije loop te laten gaan. Een overweging, een denkwijze in deze donkere dagen op weg naar het licht van het nieuwe jaar.

Deze gedachte wordt, rekening houdend met de redactieleden die jaar in jaar uit zorgen voor een voortreffelijk verenigingsblad, al in november geschreven. Elk jaar zoek ik naar een thema of openingszin, waarover ik mijn gedachte de vrije loop kan laten gaan. Het is heel leuk om ergens over na te denken, om je gedachten ergens over te laten gaan. Het is nog mooier om dat samen met anderen te doen. Met gelijkgestemden is dat natuurlijk makkelijker. Met mensen met een totaal andere mening, is het moeilijker. Je voelt je al snel 'aangevallen', maar het kan wel leiden tot een verbreding van je eigen zienswijzen. In dat kader vond ik het begrip participatiemaatschappij een heel aardig startpunt.

Naar alle waarschijnlijkheid heeft onze nieuwe Koning bij het uitspreken van zijn eerste troonrede, de werkwijze en gedrevenheid van de leden van verenigingen - zoals de onze - voor ogen gehad. Zowel de Milieu- en Heemkunde Vereniging Swalmen als Heemkunde Vereniging Maas- en Swalmdal hebben een groot aantal leden, die zich actief inzetten voor de verenigingen, die hun vergaarde kennis delen met iedereen die er voor openstaat en die participeren in de maatschappij ten dienste van het maatschappelijk doel:

het behoud van onze leefomgeving. Dit doen zij door kennis uit heden en verleden te verbinden en hierdoor handvaten voor de toekomst te geven. Dit gebeurt geheel belangeloos voor alle burgers in onze samenleving. De participatiemaatschappij in optima forma.

Is dit de participatiemaatschappij waar onze Koning op doelde? Ik denk dat bij de Koning en onze regering de gedachte van bezuinigen meer aan de basis lag van hun wens om over te gaan naar de participatiemaatschappij. Daarover verder denkend zou ik misschien wel een hele Biejeingezeumerd kunnen volschrijven. Daar wil ik jullie niet mee belasten, dat is meer iets voor in een persoonlijk gesprek.

In mijn ogen gebeurt het participeren waar de Koning op doelde, al volop. Nederland is koploper in deeltijdbanen, koploper in mantelzorg, koploper in vrijwilligerswerk, alleen dat is niet zichtbaar in de financiële modellen. Dat de Koning en zijn regering dit niet op waarde hebben kunnen schatten en in hun groeidenken alleen maar denken aan toename, is jammer. Op een bepaald moment zijn de grenzen van het menselijke bereikt. Niet alle kwaliteit is kwantificeerbaar. Ook daar zou je weer heerlijk over kunnen uitweiden. Gelukkig hebben wij een goed functionerende redactie die ook mij de grenzen aangeeft.

Bij deze wil ik alle leden bedanken voor hun inzet en dat we samen weer aan een mooi 2014 mogen werken. De beste wensen voor het nieuwe jaar.

Toine Wuts
Voorzitter MHVS

***De redactie wenst haar lezers
fijne kerstdagen en een mooi 2014***

***met weer 4 nummers leesplezier uit onze eigen omgeving in
Biejeingezeumerd***

Nacht van de Nacht

Swalmdalgids Frans Tegels verwelkomt ons samen met onze voorzitter Toine Wuts om 21:30 uur bij Pension Groenewoud.

Met ongeveer 15 personen zullen we ons de komende avond en nacht laten leiden door de 'duisternis' van het Groenewoud en de rand van De Hout. De groep bestaat niet alleen maar uit mensen uit Swalmen. Zelfs een deelnemer uit Linne en een Engelstalige breister zijn erbij. Na pension Groenewoud slaan we meteen rechtsaf. Het is er zo donker, het oriëntatiegevoel is meteen zoek. Even later laat Frans ons 'gekleurde' strookjes papier kiezen waarbij we moeten raden welke kleur dit is. Ik kan het slechts schatten waarbij ik alleen maar 50 tinten grijs zie. Rood en groen blijken de kleuren te zijn die het beste waarneembaar zijn in het donker. Daar is wellicht goed bij nagedacht bij het kiezen van de Zjwamer vlag.

Naderhand gaan we diverse apperassen proeven. Daarbij wordt verteld dat de moderne rassen bewaarappel eigenlijk niet zo gezond zijn, omdat deze weinig anti-oxydanten bevatten. Ook wordt onze tastzin op de proef gesteld. Hierbij gaan we voelen aan natuur-

lijke materialen. Het is nog best lastig om te raden wat je in je handen hebt als je niet kunt zien wat het is.

Dan is er een pauze waarin de borrels op tafel komen. Nadat we genoten hebben van de meegebrachte kruidenlikeuren, ontstaat er bij de voortzetting van de wandeling grote hilariteit. Enkele mensen raken onbedoeld van het pad af en kunnen ons niet meer traceren. Met het licht van de zaklamp van onze gids komt de groep weer bij elkaar. Een meditatief moment op een Swalmbrug vormt ook onderdeel van deze wel heel warme oktobernacht. Deze nacht bleek naderhand de stilte voor de storm te zijn.

We genieten onderweg nog van de schitterende sterrenbeelden, waarbij we onder andere de steelpan (Grote Beer), Kleine Beer en de Casiopeia zien. Op de bodem van het bos zien we ook een soort sterrenhemel. Dit zijn kleine insecten die licht geven. Het blijken vrouwelijke glimwormpjes te zijn die hopeloos liggen te smachten om bevrucht te worden. Ze proberen met hun licht mannetjes aan te trekken.

Als we rond 00:30 uur bij Pension Groenewoud terug zijn, heeft José van Wylick reeds de shiitake soep klaar die we bij een gezellig kampvuur ons lekker laten smaken.

Charles Konings

Vastelaoveslaezing

In 2011 heurde ich in Remunj ein vastelaoveslaezing die mich zeer aanspreekte. Mit gedrevenheid vertelde ich, det dit ouch ein sjoon laezing zoj zyn veur Zjwame. Biej de MHVS wo ich dinsdig ès vrieuwilligster aanwezig bön, goof 't besjtuur al sjnel häör goodkeuring.

Vriedig 1 november, in zaal 'De Mert' Zjwame wo 't allemaol plaats vónj, zoge veur eers ein sjoon muzikaal diaprizzentasie euver de Milieu- en Heemkunde Vereniging Swalmen en Zjwamer vastelaovesvereniging.

De aovindj waerde mit inkele wäörd geöpend door de veurzitter van de MHVS, wonao Wim Aevers es gassjpraeker, oetgebreid vertelde euver 't sjtaele van de Bezelse Draak in 1953, gesjtaole door aanhengers van de toen opgerichde vastelaovesvereniging 'De Hopsjlokkers'. Vandaag de daag zinge veur nag altied 'Veur höbbe de draak gesjtaole, ziej höbben 'm truuk mótte haole'. Veur heurde ouch 't verhaol euver 't verplaatse van dae loodzjwaore drakesjtein van èlfhóngerdenèlf kilo van Bezel nao Zjwame in 1964 door de Zjwamer vriejers. In vreuger jaore ginge ze d'rop-oet óm gekkigheid en sjtrek oet te haole. Ouch det waas vastelaovindj!

Tösse de twee buurtsjappe Zjwame en Bezel ging 't altied óm ein gezónj en plezierige rivaliteit.

Hiejnao höbbe de echte leefhöbbers genaote van ein vastelaoveslaezing door Sander Mattheijssen, dae neet allein informatief, mer ouch op ein sjeel-se meneer euver de vastelaovindj vertelde.

Eine Blerickse jóng oet 't nès van de Wortelepin, dae 365 daag van 't jaor ein ech vastelaoveshert in zich mitdreug.

De laezing goof eine lange mer gezellige zit, wo 't prónt leek of veur rón dj ein haardvuur zote mit Sander tösse ós in.

Mit verve vertelde hae wie 't fees der feeste waas óntsjaon. Dao waerde sjoon mer ouch wies vraoge van de toeheurers ingebracht, wo-op entoezjas weer ein good antjwaord truukkwoom.

Van karneval of vastelaovindj zowie veur det kènne, geit de oorsjpróng truuk toet de Middeleewe. Det waerde prachtig in beeld gebrach op ein sjiljersjtók van Brueghel oet 1559.

Miense wille mit de vastelaovindj anges zin: de keuning waert nar en de geweune miens sjeelt veur edelman.

Ouch vertelde hae euver de sjtaej Mesjtreech en Vènlo en wie sociëteit Momus in Mesjtreech anno 1839 de eerste karnevalsvereiniging in Nederlandj oprichde. Toet 't eewfees in 1939 haet karnevalsvereiniging 'Momus' hãor besjaon wete te rëkke wonao ze zin opgeheve. Nao inkele jaore, in 1945, is in

de Momustempel aan 't Vriethof de karnevalsvereiniging 'De Tempeleers' opgerich. Mer in 1842 waerde de karnevalsvereiniging 'Jocus' oet Vènlo opgerich, die ouch van tied toet tied in sjaop sukkelde. Mer ze bleve hãore naam 'Jocus' behaje, zo zin ziej de aajste vastelaovesvereiniging van Nederlandj.

Vastelaovindj haet ouch zien gode: Momus is de Griekse god van sjpot en kritiek, Jocus sjteit veur de joeks en natuurlik Bacchus veur de wien.

De drie karnevalskleure wis Sander ós good oet te ligke. Veur zinge mit de vastelaovindj euver eine bóntje trein in de kleure rood, gael en greun, dae drij daag rón djtrèk van Eèsjde toet de Mokerheij. Mer ouch de sjeepswage, mit vastelaovindjvierders, dae euveral naotoe troch en zien joeksige hoesregels euver de karneval verkondigde, zowie de blauw sjuut van Haerle.

In gans Nederlandj waert op geheel eige wieze vastelaovindj gevierd van Den Haag toet Frieslandj toe. In Braobantj doon ze get waat veur in Limburg neet kènne. Dao waere mit karneval plaatsname ómgeduip. Den Bosch hèt den Oeteldonk, Eindhoven waert Lampegat en Tilburg Kruikestad. Achter edere biejnaam zit weer ein sjtók gesjieddenis.

Toen kwoom veur mich 't hoogtepuntj: de Kölsche vastelaovindj. Dae óntsjtóng begin 19de eew. Mit ein leerzaam filmke wo-in eine Vènlose miens vertelde wie se in zón machtig bedrief terech kóns kómme en ouch mit kós doon.

Wie wages veur de optoch gemaak waerde. Neet

wie hiej nao 't wèrk, in Kölle höbbe ze d'r 't ganse jaor door mit vööl man eine daagtaak aan. In de optoch guf 't jónges die op de wages mótte zorge det de loupende bandj gevöld blief, zodel de Prins mit zien gevolg door kan gaon mit 't goje van plakke sjókkelaat en angere sjlók. Dao gaon grote somme geldj in óm, wiewööl weit ich neet meer, want de getalle tirvelde mich veur de ouge. Veur zoge de rieke kleijaasj van de Prins, de Kölsche Bauer mit zien wied oetweijerende pauwevaere op zien hoogstjaonde möts mit altied aan zien ziej de Kölsche Jungfrau: eine verklejde man. Waat tiedens de oorlog aevel neet gewaardeerd waerde. Eine aanraojer is 't karnavalsmuzejum in Kölle, es

g'r hiejin intresse höbt, aldus Sander.

Mit vööl aandach waerde geloesterd nao al die sjoon verhaole.

De lèste vraog: blief vastelaovindj besjtaon?

Jao! Vastelaovindj is 'n neet te bevatte fenomeen. Dit fees is meer es ein maatsjappelik gebeure, 'n fees det noojt zal vergaon.

Nao ein drenkske en ein hendje toet aafsjeid ging eder tevreja op hoes aan.

Corrie Janissen.

Foto's MHVS

Bent u nieuwsgierig naar de omvangrijke fotocollectie die de Milieu- en Heemkunde Vereniging in haar bezit heeft?

U kunt tot 1 februari 2014 in St. Jan Baptist aan de Neerstraat in Swalmen de foto-expositie bekijken van het Groene Kruis uit de jaren '40 en '50 van de vorige eeuw. Tevens zijn er enkele natuurfoto's genomen in het Groenewoud, Beeselsbroek, van de Zjwaam en het buitengebied van Swalmen.

Dit is slechts een kleine greep uit de vele foto's die in het verenigingslokaal aan de Stationsstraat in Swalmen in het archief zijn opgeborgen.

Graag tot ziens in St. Jan Baptist, iedere dag tijdens openingsuren te bezichtigen, of in ons lokaal, iedere dinsdagmiddag tussen 14.00 en 16.00 uur.

Schenken

- een doos met bidprentjes van de heer Luc Simenon,
- een doos met bidprentjes van mevrouw Riet Wuts-Simons,
- een doos met bidprentjes van mevrouw Truus Zeegers-Mooren,
- reclamebord voor thee uit begin vorige eeuw. Het heeft gehangen in de winkel van Wuts-Meuter (Sogeleë) en is geschonken door fam. Hendrixx (Robbelien).

Jaarprogramma 2013 en 2014 Heemkunde Vereniging Maas- en Swalmdal en Milieu- en Heemkunde Vereniging Swalmen

26 december	Kerstwandeling naar Vuilbenden (gezamenlijke activiteit)
31 januari 2014	Jaarvergadering; bij café Thijs en Wilma om 20.00 uur; inloop vanaf 19.30 uur (MHVS)
maart	Jaarvergadering (Heemkunde Vereniging Maas- en Swalmdal)
30 maart	Film De Meisberg, Peter Crins, in de Miert Swalmen om 15.30 uur (MHVS)
29 mei	Hemelvaartsfietstocht (gezamenlijke activiteit)
juli en augustus	Zomervakantie (Heemkunde Vereniging Maas- en Swalmdal en MHVS)
30 augustus	Fietstocht langs de Nette in Duitsland (MHVS)
september	Open Monumentendag: Reizen en vervoer (MHVS)
september	Open Monumentendag (Heemkunde Vereniging Maas- en Swalmdal)
september	Weekendexcursie Natuurwerkgroep (MHVS)
oktober	Wandeling Nacht van de Nacht (gezamenlijke activiteit)
november	Natuurdoedag (MHVS)
26 december	Kerstwandeling (gezamenlijke activiteit)

En verder... het programma kan nog worden aangepast. Er staan (onder voorbehoud) enkele kleine excursies op het programma. Te zijner tijd komen we hier op terug. Nadere publicaties in 't Zjwaemke en 't Gazetje.

Wandelingen Swalmdalgidsen, kanotochten en rondleidingen Beesel, IVN De Steilrand

Deze wandelingen en kanotochten worden georganiseerd door Staatsbosbeheer en zijn niet gratis. Nadere publicaties in 't Zjwaemke, 't Gazetje en de Trompetter, zie ook www.natuurlijkasselt.nl. Voor de wandelingen met de Dorpsgidsen in Beesel, zie www.rondleidinginbeesel.nl. Jaarprogramma IVN De Steilrand (<http://www.ivn.nl/afdeling/de-steilrand>)

Herinneringen uit Belfeld (2) - Belfeld in de greep van koning winter 1890

Sjeng van Corneel van Pau†

Het was een droge zomer in 1911 met veel armoede in Belfeld. Doch de winter van meer dan honderd jaar geleden (1890), was misschien nog erger met mogelijk nog meer armoede. In de eerste plaats omdat er toen nog minder industrie was dan in 1911. Maar in de tweede plaats omdat die armoede hoofdzakelijk werd veroorzaakt door de bittere koude die er dat jaar nog een extra schepje bovenop deed.

Het begon half december te vriezen dat het kraakte. De herinnering hieraan lag onze ouders nog vers in het geheugen. De oude Koëbes van de Bêr heeft ook aan zijn zoon Wullem verteld over die winter uit 1890 waarover

lang en met ontzag gesproken werd. Die barre koude en onvoorstelbare armoede onder de mensen toen. Het was in de tijd dat Koëbes op klompen naar Kaldenkirchen liep om voor vijf of zes cent per uur takkenbossen (sjanse) te maken. Onderweg werden soms al de jonge scheuten die slank waren, afgesneden van eik en berk. Die dienden dan om de bossen bij elkaar te binden als de draad op was. Want voor bindmateriaal moest men zelf zorgen.

Het vroom volgens mijn vader zo hard, dat de Maas hier in Belfeld binnen een week dicht zat.

Enkele berichten uit die tijd verhalen over de ontzettende koude, waardoor in het Drentse Havelte drie kinderen overleden door bevriezing. Op dezelfde dag zou in Haarlem een vorst van 24 graden

onder nul gemeten zijn.

In drie dagen (17, 18 en 19 december 1890) zakten in ons land 12 mensen door het ijs en verdronken. Op 21 december reed de 25-jarige W. Mulier uit Haarlem (Fries van geboorte) door elf steden, een afstand van 180 km. Gedurende 22 jaar tot 1912 was Mulier recordhouder van de Elfstedentocht: "Strenghe heren regeren niet lang", was een spreekwoord uit vroeger tijd, maar deze keer pakte het anders uit. Het weer zette door! En wel voor dertien weken. Er waren weken dat het niet zo hard vroom, maar de winter bleef aanhouden. Al drie maanden reed men met paard en kar over de Maas naar de overkant. Er waren net zo diepe 'vaarleizen' in het ijs, als normaal over de rulle veldwegen die er toen nog overal, zelfs rond het gemeentehuis lagen.

Overigens leek dit gemeentehuis op een gewone boerenwoning zonder verdieping, volgens mijn vader. Hij vertelde mij ook dat de verharding met maaskeien pas op gang kwam na de bouw van de Greswarenfabriek. Het eerst werd de weg van de Maas (Aan de Rijdt heette dat vroeger), tot aan

de fabrieken en rond het gemeentehuis verhard. Die toestand bleef zo tot na de Eerste Wereldoorlog 1914/18. Wij hebben het in onze jeugd gezien. De bitumen wegen kwamen pas veel later.

Paulus Derks woonde tijdens die bewuste winter van 1890 reeds met zijn gezin op de Bolenberg in het oude huis dat later door de Hovensens is bewoond en intussen verbouwd. Op het laatst vroom het zo hard dat de koude door de muren heendrong en tot bij het vee kwam in de stallen. Met stro en mest werden deuren, keldergaten en kieren zoveel mogelijk gedicht. Men zag alleen nog maar iemand op de weg als men erop uit moest om voedsel te halen. Ook gingen de kinderen niet meer naar school. De leerplichtwet bestond nog niet.

De paarden hadden ijsknijvers aan hun neusgaten en rond hun mondhoeken. Dat hadden ook de voerlieden in hun snorren en baarden.

De mensen waren straatarm, enkelen uitgezonderd. Om u te laten weten hoe arm ze wel waren, zal ik u vertellen wat ook mijn vader aan den lijve ondervonden heeft in die tijd. En hij niet alleen!

Dat was in alle huisgezinnen van de arbeidende klasse. Ik heb dat ook horen bevestigen door mijn moeder, waar ze thuis ook een stuk of negen kinderen hadden. De vele kinderen sliepen op zolder. Overal in die kleine huisjes onder die lage schuine daken. In de zomer gloeiend heet en tijdens de winter ijskoud onder die dakpannen, want kamers had men niet voor de kinderen. Ook geen bedden! Ze lagen op strozakken naast elkaar, meestal met een stuk jute als afscheiding tussen de jongens en meisjes in. Ze hadden geen veren kussens, zoals nu. Die waren met stro gevuld, of in het gunstigste geval met kaf van de haver. Zo'n hard kussen gevuld met kaf was ook beter als men kiespijn had, zei men vroeger.

Als ze 's morgens wakker werden, keken ze tussen de dakspanten door, tot tegen de nok van het dak. Daar zat van boven tot beneden tien centimeter dik de rijp tegen aan. Er waren moeders die bang waren dat hun kinderen zouden kunnen bevriezen gedurende de nacht. En ze hielden net zoveel van hun kinderen als de moeders van nu! Er is een spreek-

woord wat mij te binnen schiet van mijn schoonmoeder zaliger: "Al is een moeder nog zo arm, ze dekt haar kinderen altijd warm". Voor ze zelf ter ruste gingen, kwam ze naar boven kijken en dekte haar kroost met extra balen toe.

De meeste mensen liepen ook tijdens de winter in korte jas, om de eenvoudige reden dat men geen geld had om een overjas te kunnen kopen. Alleen de enkelingen die het beter konden doen, droegen een overjas. Maar die waren dungezaaid. Veel mensen droegen om die reden ook geen onderbroeken. In de zomer was dit geen probleem. Pientere huismoeders naaiden dan voor de winter een oudere bovenbroek in een andere. Zodoende had men toch twee broeken aan, al was het niet zo warm.

Toen het zo al een week of zes gevoren had, waren ondertussen alle huisvaders zonder werk en dus was er totaal geen inkomen voor de gezinnen. Op de kleiberg ging het al lang niet meer. Handpannen werden alleen in de zomer gemaakt. Sociale zaken bestond niet! Het woord uitkering kende men eveneens niet. Welke leperd zou op de gedachte komen

om mensen uit te betalen die niet werkten? Geen denken aan! En je mocht vooral niet ziek worden. Als dit ongeluk je overkwam, was je een arme jongen! Iedereen moest zich zelf maar zien te redden. De 'kas van de erme' was snel uitgeput. En van een kikker pluk je geen veren!

Aangezien de nijpende koude bleef en dus de honger in de gezinnen erger werd, besloten sommige werknemers, ten einde raad, met de pet in hun handen, bij hun werkgevers aan te kloppen. Of die hun iedere week een beetje geld wilden voorschieten, om brood te kunnen kopen. Ze waren bereid om die tijdens de zomer door overwerk in te halen, ofschoon men reeds 66 tot 72 uur per week werkte. Maar die vogel ging niet op! Ze kregen een vreemd woord te horen: 'Zero!' "Dêt kênne wee neet doon"! En daar bleef het bij. De bittere koude verenigde zich met de nijpende honger in hechte band tot half maart en ze bleven beide.

"Die arme moeders van toen", zei mijn vader dan steeds weer. Maar, zo was dat in Belfeld, nu meer dan honderd jaar geleden.

1963 – 2013 De Seniorenvereniging in Swalmen 50 jaar jong

Johanna Cox-Geraedts en Riky Simons-Julicher

Comité voor de ouden van dagen te Swalmen, afgekort 'Couvadas'. Zo heet het op vrijdag 24 mei 1963 opgerichte comité dat zich tot doel stelt 'onze ouden van dagen jaarlijks gratis een evenement te bezorgen, aangeboden door alle inwoners van onze gemeente'.

Datzelfde jaar in juli zal het een uitstapje worden door Zuid-Limburg. Deelname staat

open voor alle inwoners die 65 jaar of ouder zijn, hun eventueel jongere partners tegen betaling van de kosten, maar niet voor de bewoners van Huize St. Jan-Baptist.

Het dagelijks bestuur wordt gevormd door: geestelijk adviseur de

Weleerwaarde Heer kapelaan J. Boonen, voorzitter dhr. L. Leemans, secretaresse mevr. A. Poels, penningmeester dhr J. Mestrom en een vertegenwoordiger van iedere buurt. Dit bestuur ijvert om de benodigde gelden binnen te krijgen, want er is zeer veel geld nodig: f 2.000,-; aldus de hartenkreet van het comité in weekblad De Swalmbode. Men doet een beroep op de gehele bevolking van Swalmen ongeacht rang, stand of beroep om een steentje bij te dragen. Op giften in natura van de middenstand rekent men eveneens. "U geeft met gulle hand en open beurs", aldus comité Couvadas. Van gemeentewege is in principe een subsidie toegezegd, maar die zal eerst definitief worden "wanneer wij allen tekort zouden schieten in onze plicht van naastenliefde."

Op 7 juni vindt een volgende vergadering plaats in de Fuu. Er hebben zich 160 deelnemers opgegeven voor het eerste reisje. Men besluit een week later een huis-aan-huisactie door middel van enveloppen te organiseren via de buurtverenigingen en

spreekt de hoop uit dat de betoonde naastenliefde dermate groot zal zijn dat geen verdere acties hoeven te volgen.

In de Swalmbode van 29 juni treffen we een overzicht aan van de binnengekomen gelden per buurt, in totaal f 910,15. De bewoners van de Antoniusbuurt blijken van de 11 buurten het meest gul met f 142,50; buurtschap Markt doneert slechts f 46,37. Op het nummer van de Boerenleenbank is f 79,86 gestort.

Een uitvoerig, enthousiast en dankbaar verslag van het uitstapje naar 'het schone Zuid-Limburg' door 'meerdere (anonieme) deelnemers' staat te lezen in de Swalmbode van 27 juli. Bezocht werden 'het mooie vliegveld Beek', de forellenkwekerij in Gulpen, de militaire begraafplaats in Margraten en Valkenburg. In de harmoniezaal van Beek werd aan de bejaarde mensen uit Swalmen een serenade gebracht door de plaatselijke harmonie en datzelfde gebeurde nog eens bij terugkeer op de markt in Swalmen. Ook over de nieuwe autobussen van NAO was men zeer te spreken. Het artikel eindigt met de hoop: Moge het uitstapje voor de bejaarden in Swalmen een jaarlijkse traditie worden.

Tijdens het uitstapje in juli is ook gesproken over de oprichting van een Bejaardenvereniging. Men moet echter wachten tot de verbouwing van de Fuu klaar is. Men rekent er op dat daar dan een lokaal beschikbaar zal zijn voor de bejaarden. Op een bijeenkomst op 19 december in de harmoniezaal voor alle inwoners boven de 65 jaar komt Mr. Imkamp, bondsvoorzitter, een en ander toelichten. Fred en Grietje Ruyten luisteren de middag verder op.

In de Swalmbode van 9 mei 1964 staat een gedicht afgedrukt met als titel: Bejaarden-Sociëteit, gemaakt door ene EMJé. Het handelt over wat er allemaal is gebeurd in de Fuu om die geschikt te maken voor de bejaarden. Twee strofes hieruit:

Zij zitten er niet op het droge,
want er komt een nat buffet
en als we het vragen mogen
zij willen gym en ballet.

All-in wordt iets geboden
van spiritueel belang
en zal de Fuu velen noden
tot een dagelijkse gang.

En op 27 mei om 3 uur worden de bejaarden nogmaals verzocht massaal samen te komen, ditmaal in de Fuu om de oprichting van de Bejaardensociëteit te bespreken.

De tweede officiële bijeenkomst volgt op 23 juni. Hoofdonderwerp is het geplande reisje naar Arnhem, waarvoor deze keer een bijdrage gevraagd wordt van f 5,- per persoon. Ook wordt er een bestuur geformeerd en buurtvertegenwoordigers aangewezen. Swalmenaren mogen nog altijd hun bijdrage storten voor het jaarlijks uitstapje van de bejaarden.

In de Swalmbode van 11 juli 1964 lezen we de laatste instructies voor het reisje naar Arnhem op 15 juli: opstappen kan bij Fabriek Coorens, Fabriek Van Avesaath, Ireneplein en Marktplaats. Gezamenlijk vertrokken wordt om 8.30 uur. Men dient zelf voor een broodje te zorgen. Het diner is om 7.00 uur in hotel De Blokhut in Velden. Dokter Merkus en zusters van het Groene Kruis gaan mee voor eventuele medische hulp. En heel belangrijk: mochten er personen zijn die om financiële redenen van deelname hebben afgezien, dan worden die verzocht contact op te nemen met kapelaan Boonen.

Een week later al lezen we het verslag van dit uitstapje door 'enige tevreden deelnemers'. Hoewel de hitte 'onbarmhartig' moet zijn geweest, kon die de goede stemming niet beïnvloeden. Wat er in Arnhem precies bezocht is, vermeldt het verslag niet; wel dat er een bootreis is gemaakt op de Rijn en dat men zeer onder de indruk was van de kerk in Malden bij Nijmegen. Schrijvers hebben 'in stilte gehoopt dat zoiets schoons ook in Swalmen in de nieuwe parochie van het Woord Gods' mogelijk zal kunnen worden. Uitvoerig worden allen bedankt die dit uitstapje mogelijk hebben gemaakt: kapelaan Boonen, mevr. A. Poels-Beekman en de heren Mols en Mestrom van het organisatiecomité. Verder zuster Steegmans, de correcte NAO-buschauffeurs en ook het gemeentebestuur voor de geldelijke bijdrage. De schrijvers vinden het jammer dat niet alle bejaarden van Swalmen kunnen of willen meegaan en dat er jammer genoeg nog vele ouden van dagen buiten de vereniging staan. Ze hopen dat deze achterblijvers "begrip zullen tonen voor saamhorigheid en zich spoedig zullen aansluiten."

Op zaterdag 26 september 1964 wordt aan de inwoners van Swalmen via de Swalmbode meegedeeld

dat er een definitief bestuur van de Bejaardenvereniging tot stand is gekomen:

Voorzitter: P. Mertens, Molenstraat 9; secretaris: H. Suilen, Kroppestraat 35; Penningmeester: J. Messtrom, Gevaren. Het nieuwe bestuur heeft intussen de diverse functies van het voorlopig comité overgenomen en bedankt voor het prachtige pionierswerk. Leden van de contactcommissie zijn inmiddels begonnen met het innen van de contributie à f 6,- per persoon per jaar en het uitreiken van de contributiekaarten voor zover die binnen zijn van de Bond. Hiermee is het bestaan van een ouderenvereniging in Swalmen een feit.

Het bestuur gaat voortvarend te werk. Op de eer-

ste samenkomst in oktober 1964 wordt het voorgenomen programma besproken en vastgesteld: het jaarlijkse uitstapje, de wekelijkse contactdagen, het bezoeken van zieke, gebrekkige en eenzame leden, het laten lezen van H. Missen bij overlijden van leden. Helaas is het niet mogelijk dit alles te bekostigen uit contributies van leden en subsidie van de gemeente. Om de levensavond van de Swalmer ouden van dagen te veraangename wordt er wederom een beroep gedaan op de goedgeefsheid van de Swalmenaren. Men worden 'begunstigerskaarten' aangeboden. De hoogte van de bijdrage wordt aan ieder afzonderlijk overgelaten. Men gaat ervan uit dat over het eindresultaat van deze actie gezegd kan worden: "Dat is Swalmen, Swalmen op zijn best."

In de volgende jaren groeit het aantal leden van de vereniging gestaag. Er is heel veel belangstelling voor de middagen in de Fuu. In 1968 wordt het Ouderenkoor opgericht. Het koor zingt bij jubilea van de leden, bij o.a. Kerstvieringen en bij begrafenisdiensten. Zij zingen niet alleen kerkmuziek maar hebben ook een uitgebreid werelds repertoire. In het jaarverslag van 1970 vermeldt voorzitter G. Sillen het 500e lid.

De diverse voorzitters in de loop der 50 jaren zijn: eerste voorzitter P.J. Mertens van 1964 tot 1967, dhr. H. Sillen van maart 1968 tot 1972, dhr. H. Peters van april 1972 tot 11 april 1980, mevr. J. Willemsen van 1980 tot 1989, drs. J. Cluitmans van 1990 tot april 1995, dhr. W. Evers van oktober 1995 tot 2000, dhr. C. Schutte van 2000 tot 2006 en dhr. J. te Mey vanaf 2006 tot heden.

Onder deze voorzitters en met veel actieve bestuursleden worden er al 50 jaar veel lezingen en voorlichtingsmiddagen georganiseerd, komt er een leesvoorziening in St. Jan Baptist en een maaltijdvoorziening. Een volksdansgroep, gymnastiek, zwemmen, wandelen en fietsen bevorderen het bewegen voor ouderen.

Er wordt een toneelclub opgericht die tijdens carnavalsavonden optreedt, een kookcursus voor heren, men kan 'leren' schilderen en tekenen. Bijna elke dag is er een activiteit; o.a. kienen, kaarten, kegelen, biljarten en jeu de boules waaraan de le-

den van de vereniging kunnen deelnemen, zodat niemand van de Swalmer senioren 'achter de geraniums' hoeft te zitten.

De officiële viering van het 50-jarig bestaan was op 3 december 2013.

Bijenschans Reuver

Zaynab Michels

Zaterdag 19 oktober. Wat eet een bij nog in oktober?

Het is heerlijk herfstweer, 19° C, het zonnetje schijnt, een zacht windje en geen spatje regen. Het is een drukte van jewelste op de Bijenschans. De bijen verdringen zich bij het vlieggat in hun korf. Dikke klompjes geel stuifmeel aan hun pootjes, twee kleuren geel! Dat betekent dat ze ergens nog een paar grote drachten hebben gevonden en dat in oktober?!

Nieuwsgierig als imker, ga ik op onderzoek. Goed kijken bij het vlieggat en op de bijenbank geeft al enige 'aanwijzingen'. Sommige bijen vliegen namelijk over het bos in de richting van het kastanjelaantje en andere over de echte Schans over dat bos. Honingbijen foerageren het liefst in een straal van 3 km vanaf hun woonplek. De fiets op dus

en de 'aanwijzingen' volgen! Al gauw komt voorbij de Weerd de eerste voedselbron in beeld; een flink veld met gele mosterd (*Sinapis alba*), zeer goed bevlogen, rijk aan stuifmeel en nectar.

Nog even verder speuren in de andere richting langs de Maas. Hier geen prachtig bloeiende velden. Maar aan de Maasstraat stoot ik dan toch op een dracht die bijna niet opvalt. Vanaf de loswal tot bijna aan de

monding van Schelkensbeek woekert langs de oever van de Maas namelijk Aardpeer (*Helianthus tuberosus*). Ook druk bevlogen voor stuifmeel en nectar.

Waarschijnlijk de laatste grote drachten voor de winter straks invalt.

Honingbijen gaan in winterrust als de buitentemperatuur onder de 10 °C zakt. Ze vormen met z'n allen een bolvormige wintertros in de kast of korf. Samen houden ze de kern van de tros warm. En het opgeslagen (winter)voer is van levensbelang als energiebron voor het bijenvolk op tros.

Bij de aanleg door het IKL en de gemeente Beesel van de Bijenschans aan de Berkenweg werd een oud betonnen grafkruis uit de grond gehaald. Het was als puin achtergelaten op het terrein. De Bijenschans werd in het kader van het Jaar van de Bij (2012) aangelegd, een jaar met extra aandacht voor de bijen als belangrijke bestuivers en hun bijdrage aan onze voedselproductie en de biodiversiteit en de groeiende zorg voor het voortbestaan van de bijen. Ook in 2013 vonden er activiteiten plaats om de bijensterfte onder de aandacht te brengen. Het kruis werd door de imker opgeknapt en geplaatst als onderdeel van de Landelijke Open Imkerijdag op 14 juli jl. Inwoners konden een kijkje nemen op de Bijenschans; er waren kinderactiviteiten, honing proeven en er was aandacht voor de Greenpeace-campagne 'Red de bijen'. De petitie kan online nog steeds ondertekend worden! (www.reddebijen.nl) Het kruis werd een 'grafmonument' voor de bijensterfte.

Menig voorbijganger heeft zich later afgevraagd wat het kruis op die plek deed. Hoe komt een dergelijk grafkruis daar? Licht er iemand begraven? Waarom liggen er bloemen bij? Je zou er bijna een thriller over kunnen schrijven...

Blijkt het grafkruis afkomstig te zijn van het oud kerkhof, uit de familie van De Rijck, voormalig beheerder van het Dierenparkje gelegen aan de Berkenweg. Deze heeft het grafkruis waarschijnlijk 'gestort' op het terrein.

Inmiddels is het grafkruis verdwenen van de Bijenschans... Alweer een mysterie? Gelukkig heeft het weer een plek gevonden bij de familie De Rijck, die het graag wilde hebben.

Drie boomkruisen langs de 'Camino' in Belfeld

Jan Coopmans en Wim van Diepen

In de loop van de tijd komen de mensen met van alles aan dragen. Deze keer dus kruisbeelden, die vroeger in elk huis en in elke kamer hingen.

Op een gegeven moment had onze Werkgroep Kruisen en Kapellen in Belfeld er drie stuks liggen: een groot en twee kleine. Ze werden geschonken door Nellie Gruiters en Lien van Diepen (2). Ze waren alle drie voorzien van een corpus. Een exemplaar is waarschijnlijk afkomstig uit Italië. Dat corpus is bijzonder, omdat het gemaakt is van geperst hout. We besloten ze te gaan gebruiken als boomkruis. Ze werden vervolgens voorzien van een dakje en een zogenaamd rugschild. Dan krijg je een kruis in het 'vliegermodel'.

Omdat wij veel wandelen en Jan in mei een stuk van de Camino naar Santiago de Compostela in Spanje heeft gelopen, terwijl Wim in 2012 het gedeelte van Zevenaar tot Visé heeft afgelegd, was een doel gauw gevonden. Die pelgrimsweg loopt namelijk ook door Belfeld en kon nog wel wat religieuze monumentjes gebruiken.

De route is beschreven in het boek "Jacobspad, historische pelgrimswegen naar Santiago tussen Rijn en Maas" deel 3, uitgegeven door de Broederschap van St. Jacobus de Meerdere in Roermond.

Het is een beschrijving vanaf Zevenaar naar Millingen aan de Rijn en dan via de Duitse plaatsen Kranenburg, Goch, Weeze, Kevelaer en Straelen naar Venlo. Vervolgens via Steyl, Swalmen, Roermond, Maaseik, Sittard, Meerssen en Maastricht tot in Visé (ongeveer 260 km). De hele route is gemarkeerd met de bekende blauwe bordjes met de gele Jakobsschelp.

Het gedeelte door Belfeld voert vanaf het Missiehuis in Steyl via de Rijksweg tot bij de Mergel-

straat, hier linksaf naar het kapelletje van Geloo en onder het spoor door naar de Kapelweg, de rotonde Geloërveld wordt overgestoken en zo komt men langs de Poldersweg over de Molenbeekweg uit bij Oud-Schoneborg.

Hier op de hoek, waar de route naar rechts richting Bosheideweg gaat, hebben we tegen een dikke eikenboom het eerste kruis opgehangen.

Op deze plaats met drie zitbanken, die verscholen onder het bladerdak van diverse eikenbomen staan, hebben we het derde kruis opgehangen.

De Santiago-route verlaat hier Belfeld en gaat een stukje door het Duitse bosgebied tot aan de 'Witte Stein' in Reuver en verder naar Swalmen en Roermond.

We vervolgen de 'Camino' en gaan net vóór het wegkruis bij boerderij 'Winkendries' linksaf naar de Bovenste Schorfweg.

Op de volgende hoek naar rechts, bij een zitbank hangt het tweede kruis, op een veilige hoogte.

Zo ziet u dat een combinatie van de Camino en religie heel goed mogelijk is.

In Belfeld hebben we op de route nu dus het Mariabeeldje in de nis bij Rijksweg Noord 33, het kapelletje van Geloo (foto hierboven), het wegkruis bij 'Winkendries' en als aanvulling de drie nieuwe boomkruisen.

Dan gaan we evenwijdig aan de Duitse grens naar het zuiden en passeren het 'Praathuis', een plek waar vroeger de Belfeldse gepensioneerden voor een praatje bij elkaar kwamen.

Uiteindelijk belanden we op de plek waar eens het smalspoor liep. Hier, bij Gp 432, staken de kiepkarretjes met klei vanaf de Duitse kleigroeven de grens over naar de Belfeldse dakpannenfabrieken.

Open Monumentendagen 'Macht en Pracht' in gemeente Beesel een groot succes!

Wiel Luys

Vrijdag 13 september konden de leerlingen van groep 8 op een speelse wijze kennismaken met monumenten in de gemeente. Onder een lekker zonnetje deden 121 leerlingen

mee aan de Open Monumenten Klassendag. Deze was georganiseerd door het Comité Open Monumentendag samen met de Beeselse gidsen. Onder toezicht van Beeselse gidsen bezochten kinderen van de Triolier, Basisschool Bösdael en Basisschool 't Spick, de panden aan De Mortel en kasteel Nieuwenbroeck. Na het horen van de mooie verhalen van de gidsen mochten de kinderen zelf op ontdekking gaan. Zij vulden vol ijver de vragen van de kijkwijzers in die speciaal voor deze monumenten waren geschreven. Je kon zien dat ze er veel plezier in hadden. Naar eigen zeggen van de kinderen, was dit veel leuker dan les op school.

Zondag 15 september was het een druk bezochte Open Monumentendag in het centrum van Reuver. Ook de op die dag georganiseerde activiteiten hadden de weergoden mee. Om 10.00 uur opende wethouder Jan Smolenaars de expositie "Monumenten verbeeld" in de Kloosterkapel aan de Past. Vranckenlaan. Daarbij waren naar schatting zo'n 70 personen aanwezig. Deze door Artimosa opgezette expositie van schilderijen, etsen en aquarel-

len mocht zich gedurende de hele dag in een goede belangstelling verheugen. Els Denessen luisterde het geheel op met Keltische gezangen en eigen composities, waarbij ze zichzelf begeleidde met de harp. Zij wist de bezoekers op een sfeervolle manier te boeien. Op het Raadhuisplein showden een aantal eigenaren met trots hun 'Oldtimers' aan het publiek. Ze gaven daarmee op een eigen wijze invulling aan het thema, vooral aan de Pracht. Publiek liep af en aan en eigenaren kregen heel wat vragen van de bezoekers over hun glimmend gepoetste limousines. De expositie 'Kerkelijke kunst', die de parochie voor deze dag had opgesteld, kreeg gedurende de middag circa 170 bezoekers over de vloer. Tijdens de rondleidingen met de gidsen van de Heemkundevereniging Maas- en Swalmdal konden de bezoekers de kloosterkapel met de glas-in-loodramen van Joep Nicolas bewonderen. Er waren verhalen te beluisteren over de kloostertuin met kerkhof, de Mariagrot, de kerk en het pand Laumans.

Topper van de dag was het alleen die dag opengestelde pand Laumans aan de Rijksweg. Het was een unieke gelegenheid om deze in chaletstijl gebouwde fabrikantenwoning eens van de binnenkant te bekijken. Dit wilden de bezoekers zich niet laten ontgaan. Hierdoor waren de groepen, die onder leiding van de gids een kijkje gingen nemen, wel 30 tot 40 personen groot. Het Comité Open Monumentendag kijkt tevreden terug op een geslaagde dag. Ze zijn blij met de inzet van de vrijwilligers en de medewerking die ook dit jaar weer door monumenteneigenaars is verleend.

Van hot nao haar door 't Zjwaams waordebook (27)

Harie van Buggenum

Een rubriek vol speelsigheden, serieuze zaken, knipoogjes naar het verleden, kortom over van alles wat volgens Waordebookredaksielid Harie van Buggenum niet of niet volledig aan bod is gekomen. Natuurlijk in 't Zjwaams.

Biej **janes** sjteit det dao eine joekkel mit bedoeld waert. Det hêlt neet in det eine gladjanes persee groot môt zin.

Eine miens dae inne zomerdaag 't gezich vól **sjproete** haet kan onnag zienne haof vól sjproete hóbbe. Is d'r nag jónk genóg den lóp d'r onnag 't riziko óm ein kooj vól sjproete te kriege, en wen dae zich graas zegt, kan d'r 't bèste saorte pakke die good wille sjproete.

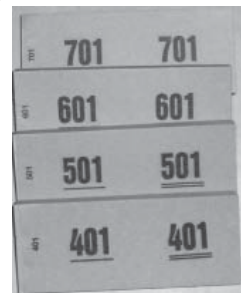
Eine **mössevenger** sjteit neet in 't waordebook. Ouch vreuger móchte gèn mösse gevange waere, mer det gebeurde geregeld aevengood. Net wie noe dök, wore de wètte neet altied aeve logies. Mösse vange móch neet en verveure aevemin. Ze móchte waal inne kooj zitte, mer wie ze drin kwome bleef in 't midde. Noe waert op vandaag bije de naam mös al gauw aan ein hoesmös gedach. Die waerde aevèl neet gevange en die hete doe nag guutsje. Mösse woor eine verzamelnaam veur kleinder veugel, en veural veur die waas se inne kooj kós haje. Emes dae mösse vóng, dae gebroekde dao ouch gereidsjap bije. Taenge klein kinder waerde gezag det ze die zaat oppe sjtert móste ligke, den kós se die zo pakke. Det waas neet gans gelaoge, want es die zo lang bleve zitte det det ging, den klopde det. Allein deje die det neet. Sjoeljónge die daomit begóste deje det inne wintjer, es eine tied de sjnee gelaoge haaj. Den waerde 't kaolezeef gepak en 't ungelstebaove inne sjnee gezat. Dao waerde get voor ónger gesjtruijd en aan

eine kantj kwoom dao eine sjtek ónger dae 't zeef emoog heel. Den kwoom aan dae sjtek nag ein touw wo-aan dae sjtek weggetroch kós waere es eine vogel drónger zoot. Vööl suukses leverde det gewoontlik neet op; det zeef woor te klein. De groter jónge maakde zich ein hoort mit kukedraod die ei sjtök groter waas. Zón hoort waerde ouch 't zeef genump. Dit waert bije zeef neet vermeldj. Degene die get profesjeneler te werk ginge, gebroekde ei sjlaagnet en eine lokvogel dae in ei lokkeutje zoot. Ouch eine liemsjtek en eine seizesjtaak heurde bije de oet-rösting. Zo waal lokkeutje es seizesjtaak zin in 't waordebook neet te vinje. Of ze drin zólle mótte is twiefelechtig. Achter inne haof sjtóng gewoontlik ein grote mössekooj, die vlóch genump waerde. Det sjteit d'r ouch neet in. Naoderhandj is mössekkooj get deftiger gewoore en doe waerde voliaer gezag.

Emes get **opneije** beteikent: emes get wiesmake. Det waat dem wiesgemaak is gewoore kóns se aevengood gèn opneijdsel numme.

Eine dae wilt **laote** köp zich laote. Raak d'r dao-aan versjlaaf den kan d'r 't laote neet meer laote.

Ein **bóks** kóns se ophaje mit eine reem. De sjien ophaje geit ouch good sónger reem. Eine manskaerel kan zich ophaje mit ei vroumes. Angesóm kan ouch; die haje zich den mit ein op. Wen die ruzing kriege, en die ligke det neet bije, den haje die op, óm zich mit ein op te haje. Det klink ingewikkeld, en det kries se wen platgemaak Hollands gebroek waert. Wen örges ein inj aan kump, den waert dök gezag det det dao ophèlt. In 't richtig plat zaes se det waal van ein relasie, mer wen wiejer örges ein inj aan kump, den hêlt det dao neet op, mer det sjèdj dao oet.

Kroniek van Swalmen, juli, augustus en september 2013

Johanna Cox-Geraedts, Els Schreurs, Riky Simons-Julicher

Juli

6. Op initiatief van de heer André Nijssen wordt op het kerkhof aan de Bosstraat door loco-burgemeester Wim Kemp een plaquette

onthult ter nagedachtenis aan de Swalmer verzetshelden uit de Tweede Wereldoorlog

onthult ter nagedachtenis aan de Swalmer verzetshelden uit de Tweede Wereldoorlog

6. En wethouder Gerard IJff onthult de naam van het viaduct over de Asseltsestraat en die bedacht is door de jubilerende carnavalsvereniging de Aartjes: aartjes asselt.

12 t/m 16. Kermis in Boukoul. Het programma vermeldt buiten de kermis zelf ook niet- alledaagse activiteiten als: beerkienen, sumo-worstelen, Caribbean Night en kermis-schieten.

17. Tuur en Leny Heynen-van den Groenen-dal van Rijksweg Zuid vierden hun gouden huwelijksjubileum.

19. Lei en Kittie Vaessen-Neuen van de Schoolstraat zijn vandaag 50 jaar getrouwd.

27. Vandaag herdenken Wiel en Mia Heijmann-Smeets van de Van Hoensbroekstraat hun 50-jarig huwelijk.

29. Swalmen schrikt van het bericht dat een postbezorgster de afgelopen twee weken een

deel van de post heeft verbrand i.p.v. te bezorgen. Huishoudens in en nabij de Asseltsestraat blijken slachtoffer van deze praktijk te zijn.

29 juli t/m 2 augustus. Stichting Kindervakantie-werk Swalmen bezorgt met 138 leiders en leidsters 346 Swalmer kinderen een geweldige week rond het thema KVV in Beeld. Op het programma staan naast de gebruikelijke activiteiten als motortocht, overnachting, sporten bij Break Out en vossenjacht ook zaken als workshop bij de ECI, op huizenjacht in Asenray en reclamefilmpjes maken.

Augustus

6. Eugène en Wies de Winter – van Berk van de Leenakker herdenken hun 50-jarig huwelijk.

In Boukoul op de Graeterhofweg doen Louis en Mia Schattorie-Hendrickx dat op 8 augustus eveneens.

16. Frans van Dael is de nieuwe voorzitter van Trommel- en Fluiterkorps Heide. Hij volgt Wim Leijendekkers op, die eerder dit jaar deze functie neerlegde.

17 en 18. De 31e editie van het gratis toegankelijke Sjwaampop vindt plaats op de Markt in Swalmen. De fans komen op zaterdag voor bekende Dj's als Stickyfingers en Puresang en op zondag voor bands als Scrum en Splendid.

19. Voor het derde jaar op rij weet zwembad De Bosberg de titel beste openluchtwzembad van Limburg binnen te halen. Het zwembad kreeg 425 stemmen via internet. Hoge waarderingcijfers zijn toegekend voor hygiëne, sfeer, klantvriendelijkheid en prijs/kwaliteitverhouding. Op 24 augustus vindt de feestavond plaats vanwege het tienjarig bestaan als vrijwilligersorganisatie.

24. In Asselt kan sinds vandaag het Noormannenpad gelopen worden, een route langs tien in-

formatieborden op historische plekken, waar aan de hand van te downloaden QR-codes via de eigen smartphone ook een hoorspel beluisterd kan worden. De hoorspelwandeling Noormannen is een initiatief van Vic Mostart uit Asselt en de in Swalmen geboren lied- en tekstschrijver Ton Custers.

September

1. Door het aanhoudend warme weer van de laatste weken kon zwembad De Bosberg ruim 26.000 be-

zoekers verwelkomen, waardoor het zwembad het seizoen afsluit met een positief resultaat.

15. Het thema van Open Monumentendag is dit jaar Macht en Pracht. Naast de traditionele Swalmer monumenten zijn ook de historische tuinen van kasteel Hillenraad en Graeterhof opengesteld. Door de MHVS is een brochure gemaakt over kasteel Hillenraad, zijn bewoners en bezittingen, waarvan het eerste exemplaar wordt aangeboden aan mevrouw De Guerre-Wolff Metternich.

19. In Zofingen, Zwitserland weet Swalmenaar Jack Niessen de titel Wereldkampioen Powerman Duathlon binnen te halen. Hij moet hiervoor 10 km lopen, 150 km fietsen en 30 km lopen. Dat doet hij in 7:36:01.

30. Vandaag sluit de Rabobank Roermond-Echt na 116 jaar haar filiaal in Swalmen. In het internet-tijdperk bezoeken te weinig klanten nog zelf het kantoor, waardoor dit niet langer rendabel is. De geldautomaat en de brievenbus worden verplaatst naar een locatie op het St. Jansplein.

De meisjesschool in Reuver: het begon met de Heilig Hartschool

Jan Jacobs

De Heilig Hartschool was inderdaad de eerste meisjesschool in Reuver. Dat wil niet zeggen dat er voor die tijd geen school was, waar de Reuverse meisjes onderwijs konden volgen. Tot 1842 moesten de Reuverse kinderen naar Beesel om onderwijs te kunnen volgen. Na een schoolstrijd van maar liefst 14 jaar, kon er eindelijk een school worden gebouwd op een terrein aan de Past. Vranckenlaan, ongeveer op de plek, waar nu Bakker Bart is gevestigd.

De grond werd voor f 145,30 aangekocht van P. v.d. Velden en de bouw werd gegund aan Mathijs Heldens uit Reuver voor 1560 gulden.

In 1851 ontvingen 66 leerlingen hier onderwijs, 32 jongens en 34 meisjes.

In 1882 besloot de gemeenteraad tot de bouw van 2 nieuwe scholen in de gemeente, een in Beesel en een in Reuver. Deze laatste school werd gebouwd door aannemer Mestrum uit Maasbracht, kosten 10.239 gulden. Deze openbare en gemengde school, de latere St. Lambertusschool, aanvankelijk één verdieping, lag aan de Past. Vranckenlaan, waar nu het gemeentehuis staat.

In 1891 kwam er een eind aan het gemengde onderwijs. Op verzoek van pastoor Wolters waren de zusters Dominicanessen in 1890 naar Reuver geko-

men met het doel zich aan het onderwijs te wijden. Ondanks dat de school was opengesteld voor zowel jongens als meisjes, werden er enkel meisjes aangemeld.

Het klooster, maar ook het onderwijs in Reuver bleef groeien, naast de leerschool, ook de bewaarschool, de naaischool en de kweekschool. Reeds in 1913 werden pogingen ondernomen te komen tot een nieuwe school. Door de Eerste Wereldoorlog en daardoor het gebrek aan grondstoffen, kwam er voorlopig een kink in de kabel.

In 1919 kochten de zusters van dhr. Laumans een stuk grond van 1 ha aan het Reuverskamp, nu Den Roover. De bouw werd voor 86.162 gulden aangenomen door metselaar P. Teeuwen en timmerman

H. Litjens uit Reuver. De school bestond uit 7 leslokalen, een gymzaal, een kamer voor het hoofd, een voor het personeel en een ruimte voor leermiddelen. Er was water, elektrisch licht en centrale verwarming. Op 8 december 1921 werd de RK. Meisjesschool geopend.

Hierbij waren o.a. aanwezig de pastoors Vrancken en Packbier, burgemeester Meuter, bisschoppelijk inspecteur dhr. Van Gils en inspecteur Van den Donk.

Het was de tijd van juffrouw Rijnders, zuster Gertrudis, zuster Cleta, juffrouw Dumont, zuster Tarcisia en zuster Cecile.

Overigens hield de school, net als het klooster de naam Heilig Hart.

De klas van juffrouw Francien Manders uit 1930, op de foto staat ook het hoofd der school, zuster Cleta, die leerkracht was van 1903-1905 en hoofd in Reuver van 1928-1949. In totaal was zij 46 jaar werkzaam in het onderwijs.

Bovenste rij v.l.n.r.; Toke Nelissen, Annie Verdeuzeldonk, Antje Kuypers, Triena v.d. Velden, Triena Smeets, Annie Timmermans en Berb Heinen.

Tweede rij: Juf. Manders, Gerda Janssen, Mia Theeuwen, Antje Timmermans, Jo Dings, Dien Dings, Nes Schoeren, Toos Burger, Truus Verfürth, Mia v. Tegelen, Nellie Huijbers en Zr. Cleta.

Derde rij: Mariet Willemsen, Gertie Theunissen, Lies Peeters, Trien Feuler, Annie v. Lier, Maria Schoeren, Annie v. Wylick en Jet Huijbers.

Vierde rij: Annie Pouls, Mariet Nottelman, Tiena Verstappen, Riek Meyboom, Leentje Timmermans, Til Vullers, Mia Janssen, Lien Theunissen, Toke Hillekens, Truus Rotthoff, Narda Litjens en Nellie Killaars.

Vijfde rij: Annie Kurstjens, Gerda Niessen, Paula Rovers, Gonda Meevissen, Maria Witgens, Mia Niemans, Annie Schoeren, Truus Niessen, Lies Geijzen en Door Theunissen.

Zesde rij: Aj Janssen en Mia Pijnenburg.

Leerkrachten Heilig Hartschool in 1927: Staande v.l.n.r. Juf Dumont, Kors en Rijnders. Zittend: juf. Geerlings en Manders

In de oorlog, vanaf maart 1944, kon er geen onderwijs gegeven worden in de H. Hartschool; het gebouw werd gebruikt om gedeporteerde Russische vrouwen onder te brengen. Vanaf die tijd kregen de jongens en meisjes om de beurt, met halve dagen, onderwijs in de Lambertusschool. Na de oorlog was er een grondig herstel noodzakelijk, omdat de school behoorlijk wat schade had opgelopen. In die periode werd de lagere school ondergebracht in het H. Hartklooster.

In 1951 besloot men tot een naamsverandering, omdat het nogal eens voorkwam dat men het klooster en de school verwarde. Op 6 juli 1951 werd het Maria Goretti-school. Dit Italiaanse meisje was in 1950 heilig verklaard en in die tijd nogal populair. Het Heilig Hartbeeld verdween uit de hal en daarvoor in de plaats kwam een schilderij van Maria Goretti. Bij een opknapbeurt van de hal in 1960 werd een mooie opaline opgehangen, voor 300 gulden gekocht in een kunsthandel in Nijmegen. Overigens is dit kunstwerk nog te bewonderen in de grote zaal van het parochie-huis in Reuver.

De Maria Gorettischool, na uitbreiding in 1972 met handenarbeidlokaal en gemeenschapsruimte

Tot 1955, toen de school in Offenbeek gereed kwam, bleef deze school de enige school voor meisjes in Reuver. Het was de school van de hoofdzusters Pascuala en Lamberto, de school van juffrouw Rijnders, die ruim 40 jaar aan de school verbonden was, van juffrouw Grada Teeuwen, Jo Hensen, zuster Marie-Leonie, juffrouw Jo Litjens, Johanna Theunissen, José Lemmen en Lies Lennaerts en vele anderen.

Na een flinke interne verbouwing in 1972, waarbij de school o.a. werd uitgebreid met een gemeenschapsruimte en handenarbeidlokaal, werd ze in 1975 een gemengde school. Overigens was reeds in 1970 de eerste mannelijke leerkracht het team komen versterken.

Ook het leerlingenaantal groeide gestaag en men moest geregeld uitwijken naar dependances, zoals het lokaal bij kleermaker Schoeber, lokalen in het klooster en Mavo Pro Vita, lokalen in de nieuwe school aan de Gouv. v. Hövelllaan (hieruit ontstond later de nieuwe Leewerveltschool).

In 1985 volgde een nieuwe naamsverandering; door het samengaan van lagere school en kleuterschool ontstond de basisschool met de naam Den Roover, onder leiding van de eerste mannelijke directeur, Har Bloemers. Langzaam daalde het aantal leerlingen, o.a. door de vergrijzing van de buurt. Dit maakte een nieuwe verbouwing in 1992 noodzake-

lijk, de leerlingen van Den Roover konden nu gehuisvest worden in de voormalige kleuterschool en het oude gebouw uit 1921 kreeg steeds meer een andere functie; verenigingslokaal van de Heemkundevereniging, het Rode Kruis, archiefruimte voor de Harmonie, de speeltheek, overblijflokaal en Peuterspeelzaal.

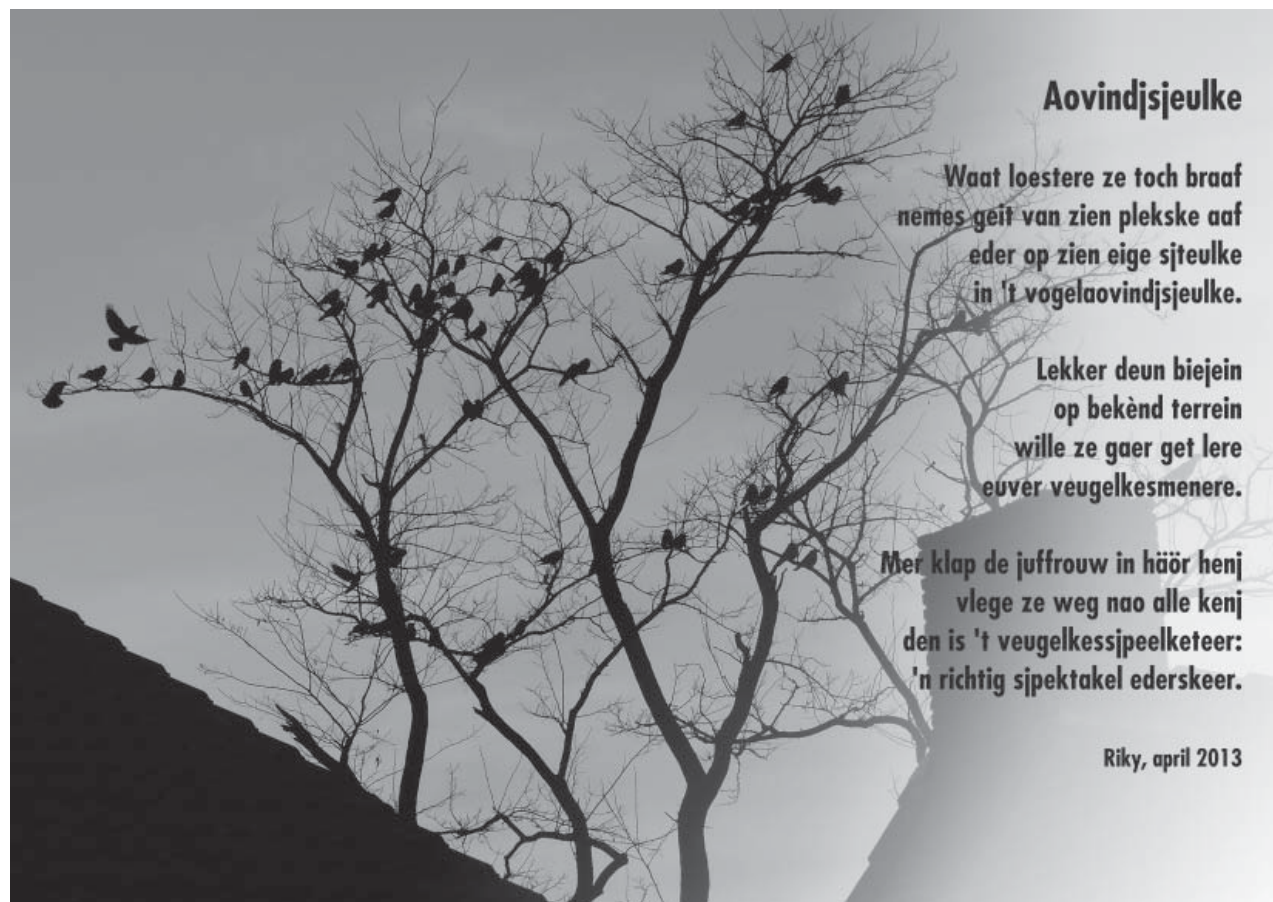
In 1997 kwam het boek '75 jaar meisjesschool' tot stand, ook werd er een drukbezochte tentoonstelling georganiseerd door een comité, samengesteld uit afvaardigingen van de diverse gebruikers van het gebouw. Verder namen de leerlingen deel aan de carnavalsoptocht met een prachtig nagebouwde school.

Nog twee jaar werd er les gegeven in het oude schoolgebouw, in 2003-2004 juf Leonie Roth met groep 4 en in 2004-2005 door meneer Jan Jacobs aan groep 7/8. Eenzaam maar tegelijk heel apart in zo'n groot gebouw. Na 85 jaar kwam er een eind aan de onderwijsbestemming van het gebouw. Ver-

meldenswaard is dat in 1921 mijn moeder als leerling van de tweede klas in de nieuwe school begon en dat ondergetekende in 2005 de deur op slot mocht doen.

Daarna volgde weer een fikse interne verbouwing tot appartementen (begeleid wonen) en maakt de school nu deel uit van PSW. De voormalige kleuterschool werd gesloopt en maakte daarmee plaats voor gebouwen voor gehandicapten. Trouwens ook de Wildenkamp en Leewerveltschool verdwenen, zodat in Reuver enkel de meisjesschool nog herinnert aan vervlogen tijden.

De drie basisscholen in het kerkdorp Reuver fuseerden en namen hun intrek in een nieuw gebouw in het uitbreidingsplan Bösdal. Bouwkosten 4.104.796 euro, ongeveer 100 keer zo veel als de school van 1921, maar wel behoorlijk wat groter. In feite zijn we daarmee weer terug bij het begin, ruim 150 jaar geleden, toen Reuver net als nu één lagere school telde.

Aovindjsjeulke

**Waat loestere ze toch braaf
nemes geit van zien plekske aaf
eder op zien eige sjeulke
in 't vogelaovindjsjeulke.**

**Lekker deun biejein
op bekènd terrein
wille ze gaer get lere
euver veugelkesmenere.**

**Mer klap de juffrouw in häör henj
vlege ze weg nao alle kenj
den is 't veugelkessjeelketeer:
'n richtig sjepektakel ederskeer.**

Riky, april 2013

Uit de oude doos

In onze Biejeingezeumerd no. 2013-3 hebben we een foto van de familie Heuvelmans uit Swalmen geplaatst. Hierin staat een foutje. Caspar staat namelijk voor tussen vader en moeder in en Hubertus staat achter tussen vader en moeder.

Een dankjewel aan de oplettende lezer die dit aan ons doorgaf.

In deze editie ziet u een van de eerste foto's van de direct na de oorlog opgerichte groep van 'Jong Nederland' uit Reuver, verkregen van Hugo Vossen. Deze foto is genomen voor het Piusgebouw waar toen geen ruit meer heel was. Hout, en zeker glas, was toen niet te krijgen en daarom met zogenaamde 'schaalplanken' van de firma Laumans dichtgespijkerd. Op de foto bijna allemaal klasgenoten met het geboortjaar 1930.

Staande van links naar rechts: Pol Strous, Lau Huibers, Jan Jansen, Cor Keiren, Lei Willems, Jan Neujen, Hugo Vossen. Tussenrij: Herm Heldens, Har Peeters, Coen Vaassen, Pierre Gommans, Jan Simons, Sef Molenaars, Jeu Op 't Rood. Onder: Jan Smeets, Willy Heinen, Piet Fransen en Sjra Puts.

Uit het leven van onze voorouders

Harrie van Buggenum

Testament van Maria op den Camp waarin bepaald wordt dat zij netjes begraven wil worden. Dan geeft zij haar zoon de opbrengst van de oogst, de os en het boerengereedschap enz. als beloning voor aan haar bewezen diensten en in de toekomst nog te bewijzen diensten. (verzorging tot haar dood?)

In den Naem van de AlderheijghsteDrijvuldigheijdt Amen

Op heden den 24 januari 1794 hebben wij onder geteeckenden Gerichtspersoonen op versoek van Maria

op den Camp, wed. van wijlen Paulus Geraedts ons vervoeght ten haeren huijse alhier op de Hooghstraete geleege, alwaer wij deselve hebben bevonden siecksittende op eenen stoel, haeresinnen ende verstandt volcomen tlijck maghtig, gelijck aen ons genoeg saem heeft gebleeken, welcke overpeijssende (overdenkende) datter niet seeckerder is als de doot ende niet onseeckerder als de uijre (uur) der selve, ende oversulckx uijt deese werelt niet willende scheijden sonder altoorens over haere tijdelijcke goederen bij Godtalmachtigh verleent, te disponeren (beschikken).

Vooreerst wilt ende begeert sij Testatrice dat haere kinderen te saemen naer haeren doot haer eerlijck sullen laeten begraven naer haeren staet ende conditie sulcx ter gewijde aerde op het Kerckhof alhier, haere ziele recommandeerende aen haeren Schepper ende Zaeligmaecker ende aen de voorspraecke van de alderheijlighste maget Maria haere patronesse.

Waer mede comende tot haere tijdelijcke goederen, soo geeft ende laetsij testatrice vooraf aen haeren soon Joannes Geraedts in houwelijck met Joanna Lucia van Keeken de halvescheijdt (helft) van de vruchten van den toecomenden vruchtenoogst, reets besaeijt ende van haere vruchten noch te besaeijen ende in val van haere aflijvigheijdt (dood), salden selven in de wederhelligh te deelen geelijck de andere kinderen, ende den pacht samen betaelen.

Geeft ende laet de testamentrice aen haeren voors(chreven) soon den treckos met getuijgh, klingen, karre, ploeg, eeghden, schup, rieken, gaffelen, ende voorts wat tot den acker behoort, voorts twee bedden met haer toebehoor, de stoof met haer toebehoor, denselven haeren soon geeft ende laet de testatrice haere beste koeijbeeste vooraf te trecken (uit te kiezen) ende te behouden, ende sulcx alles voor de getrouwe diensten aen haer testamentrice nu veele jaeren gepresteert, ende voor de goede oppassing in de hooge jaeren gedaen ende alnoch te doen. Tot dijen eijnde geeft ende laet oock aen deselve alle tegenwoordige fouragie (veevoer) ende brandt tot oogst als hoij, stroij, grommet (nagras), haver ende voordere. Den selvens al oock het nodigh brootkoren tot ooght genieten uijt den gemeenen boedel, mits haere vrijstaende soo lange bij hem te mogen verblijven. Het tegenwoordigh vlas, soo schoon als rouw (onbewerkt) sal egalijck worden gedeelt. De testatrice noch in leevensijnde neemt aen den eventuelen schadt anno 1700 vier en negentigh te betaelen int geheel, ende in val van aflijvigheijdt (dood) sal deese door die dewelcke de wederhelft genieten betaelt worden, te weten de wederhellighe van die den toecomenden ooght sullen profiteeren.

Waer tegens haer voors(chreven) soon Joannes Geraedts geen loon sal mogen vraegen, ende de sijne pretentie (aanspraak) van seshien patt(acons) wegens een aengecoght peerdt sal comen te cesseeren. (vervallen)

Eijndelijck wildt ende begeert sij Testatrice, dat de verpachtinge tusschen haer ende haeren voors(chreven) soon nu onlangs ingegaen sal plaetsgrijpen in alle punten daer bij verval, ten minsten tot de halve jaeren, niet tegenstaende haere aflijvigheijdt.(dood)

De Testamentrice wilt ende begeert dat dit tegenwoordigh act sijnen vollen effect sal sorteeren, 't sij bij testament uijttersten wille ofte codicille (bijvoegsel), al waer het oock dat eenige solemniteijten (plechtige handelingen) van Rechten waeren gecommiteert (bij elkaar gekomen),welckesij wilt alhier voor geinsereert (opgenomen) te worden gehouden in oirconde van waerheijdt heeft de Testatrice deese benefens ons gerichtspersonen naer duijdelijckvoorleesinge eiigenhandigh behandeltmerckt op dagh, maent jaer ende plaetse als boven. Onderstont dit is eiigenhandigh X merckteeken van Maria op den Camp verclaerende om haeren ouderdom nu niet meer te connen schrijven, waeren onderteeckent C van Keeken, D Jansen J Ceuven in absentie van Secris.

Accordeert (komt overeen) met het origineel
J. Ceuven in absensi van den secris

Bron: R.H.C.L. Maastricht, Schepenbankarchief/Swalmen.

Inzegening St. Barbarakapel Offenbeek

Pierre Verstappen

Op zaterdagavond 19 oktober werd de Sint Barbarakapel in Offenbeek ingezegend.

In een goed gevulde Fatimakerk werd een H. Mis opgedragen door onze bisschop Mgr. F. Wiertz geassisteerd door pastoor F. Houwman.

Het koor van de Fatimakerk, Trommel- en Fluitercorps St. Barbara en het Reuvers Mannenkoor zorgden voor de muzikale opluistering.

In zijn toespraak ging de bisschop het thema ontkerkelijking niet uit de weg. Hij zette het juist af tegen een sterke lokale verbondenheid, waarbij een kleine gemeenschap toch tot het enthousiaste initiatief was gekomen om de Sint Barbarakapel te herbouwen.

Aan het eind van de H.Mis sprak de voorzitter van de werkgroep Cor van de Kerkhof

een dankwoord. En hij eindigde met een gedicht. Hierin bewees hij postuum eer aan Ben Franssen en Wil ter Maat, vrijwilligers van het eerste uur, die gedurende de looptijd van het project overleden waren.

Na de H.Mis volgde een processie door het centrum van Offenbeek, dat al in het duister gehuld was. Bij de kapel aangekomen toonde Jong Nederland de sleutel en de relik van de H. Barbara. De sleutel werd aan pastoor Houwman overhandigd waarna Mgr. Wiertz de inzegening verrichtte.

Het gerestaureerde St. Barbarabeeld uit Schinnen stond er stralend bij. Opmerkelijk is de toren aan haar voeten waarin ze volgens de legende opgesloten zat.

Ondertussen zorgden het Philharmonisch Gezelschap Reuver, het Reuvers Mannenkoor en Trommel- en Fluitercorps St. Barbara voor de muzikale intermezzo's. Schutterij Sint Barbara verraste de organisatie met een beeltenis van de H. Barbara. Ceremoniemeester Johan Dorssers kweet zich uitstekend van zijn taak en dankte al de deelnemers en belangstellenden die bij deze opening aanwezig waren. Hierbij was een afvaardiging van het bestuur en de werkgroep Kruisen en Kapellen van de Heemkundevereniging Maas- en Swalmdal.

Na deze plechtigheden was er in Café Zalen de Paerssjtal een bijeenkomst voor de genodigden.

Een pluim voor de organisatie.

De Barbarakapel(len) in Reuver en Offenbeek

Jan Ickenroth

In 1844 vestigde zich Math. Janssens (Rijksontvanger van de Belastingen) in Reuver. Hij huwde Pauline van de Broeck, dochter van de secretaris van de gemeente en van het kerkbestuur in Reuver. Naast de herberg van Leonard van de Broeck bouwde hij een grote woning (tegenover de uitgang van de Keulse-

weg). In 1948 werd zijn dochter Lucia geboren en het is mogelijk dat hij om dit heugelijke feit te vieren een kapelletje liet bouwen in de nabijheid van zijn woning (later aan het eind van de Barabarastraat-De Roover). Het 'heilighuisje', zoals pastoor Berden het in 1867 noemde, was toegewijd aan de H. Lucia en de H. Barbara, twee verwante

heiligen en was volgens Berden de 3e statie tijdens de processies. Wanneer dit eenvoudige kapelletje werd afgebroken is niet bekend, maar het zal net als haar opvolger het slachtoffer zijn geworden van de aanleg van nieuwe wegen.

In 1934 vierde de parochie haar 100-jarig bestaansfeest en dit zal ongetwijfeld de aanleiding zijn geweest om op die plaats een nieuwe kapel te bouwen, nu alleen toegewijd aan de H. Barbara, die in Reuver speciaal vereerd werd. Offenbeek kon nu niet achterblijven en er werd een comité opgericht dat de gezamenlijke buurtverenigingen vertegenwoordigde. Het bestond uit de heren A. Crooymans, P. Franssen, G. Schoolmeesters, G. Timmermans en M. Verlinden. Er werden gelden ingezameld door langs de deur te gaan en o.a. door het organiseren van een voetbalwedstrijd in carnavalskostuum. De kapel werd gebouwd door Chris van der Sterren, die daarbij, wat het houtwerk betreft, geholpen werd door Michiel Verlinden.

Naast de H. Barbara werd er de H. Gerardus vereerd.

Beide kapellen moesten in de zestiger jaren wijken voor de uitbreiding van het wegenstelsel. Er zou zowel in Reuver als in Offenbeek een monument worden opgericht, waarbij de gemeente haar medewerking zou verlenen. In Reuver werd zo'n monument gerealiseerd. Er kwam een beeld van de H. Barbara ontworpen door Joep Nicolas van Ronkenstein. Offenbeek heeft nu ook zijn monument gekregen.

Links: Barbarakapel Reuver

Onder: Interieur van de kapel te Offenbeek. Achter het altaar een mooie plaquette van de H. Barbara. Waar is ze gebleven?

Herbouw St. Barbarakapel in Offenbeek

Ger Peulen

Extra sfeer in en om de kapel

Wij zijn Huub van Neer (Offenbeek) dank verschuldigd omdat hij ervoor heeft gezorgd dat de bezoekers in de kapel dagelijks kunnen genieten van sfeervolle muzikale klanken. Hij schonk ons de benodigde apparatuur en ook het installatiewerk verrichtte hij pro Deo! Voor het altaar is een fraai sierhek geplaatst dat is geschonken door De Witte Stein (Desiré en Geert Teunissen). Het hekwerk is gratis gecoat door Thielco Staalindustrie BV

te Offenbeek. Alle materialen en de armaturen (exclusief de kroonluchter) voor de binnen- en buitenverlichting zijn gesponsord door Killaars Elektrotechniek BV te Offenbeek en De Witte Stein (Desiré en Geert Teunissen) te Offenbeek.

De aansluitingskosten op het openbare lichtnet namen Desiré en Geert eveneens voor hun rekening. Ook kregen we van hun de devotiekaarsen en offerlichtjes cadeau.

Boomkwekerij H. Crooijmans en Zn BV te Offenbeek brengt gratis een haagbeplanting rond de kapel aan.

Mogelijk wordt deze komend voorjaar nog omzoomd met ander plantmateriaal. Keiren Woon- en Slaapcomfort te Reuver leverde ons gratis een op maat vervaardigde deurmat.

Ook buiten de kapel is alles netjes op orde

Wie de herbouw volgde zag een hoop teeltaarde naast de kapel liggen, die is verkregen door de afgravingen voor de fundamenteën. Henk Franssen heeft met de loader van De Witte Stein (Geert en Desiré Teunissen) de teeltaarde vakkundig verdeeld rond de kapel. Vervolgens heeft Toon Goertz het terrein netjes gefreesd.

Sjaak Selen heeft op maandag 16 september jl. het terrein geëgaliseerd en ingezaaid met graszaad. Al dit werk is pro Deo gedaan! Tijdens de inzegening en officiële ingebruikneming zijn de grassprietten al volop zichtbaar.

De gratis door Janssen De Jong Bouw BV te Venlo aan ons ter beschikking gestelde bouwcontainer - met materieel - is op maandag 30 sept. weer opgehaald.

De ruim 2,5 ton wegende container moest met speciaal transport worden vervoerd.

Niet onvermeld mag blijven dat door Transportbedrijf Ewals Steyl BV te Tegelen, de container in sept. 2012 van een tijdelijke opslagplaats in Offenbeek, gratis werd opgetakeld en vervoerd naar de bouwlocatie.

Onze Belfeldse vrijwilliger, Piet Beijers, verzorgde voor ons ook het retourtransport van de schaftwagens die wij bijna een jaar lang gratis mochten gebruiken van Bouwbedrijf Willems BV te Venlo.

Aangenaam verrast waren we te vernemen dat WiJo Reuver BV te Offenbeek naast alle zand en grind voor de bouw van de kapel, ook gratis het bouwafval accepteerde en 10 m3 stratenmakerszand leverde.

De relik van St. Barbara

Bisschop F. Wiertz zal na de inzegening de relik in de voorzijde van het altaar plaatsen. Onze werkgroepleden Dré Janssen en Wim Metsemakers hebben hiervoor de nodige voorzieningen getroffen.

De relik is in 1842 vanuit Rome ontvangen met een oorkonde van kardinaal Patrizi waardin hij de authenticiteit bevestigt. Op basis hiervan gaf de

Roermondse bisschop Mgr. J.A. Paredis in 1844 toestemming voor het vereren van de relik.

Vanwege mogelijke beschadiging zal, in tegenstelling tot eerdere berichtgeving, het St. Barbarabeeld niet worden meegevoerd tijdens de processie. Leden van Jong Nederland Offenbeek zullen tijdens de processie de relik en de sleutel van de kapel tonen.

De H. Mis op zaterdag 19 oktober aanvang 18.00 uur. Hoofdcelebrant is Mgr. F. Wiertz. Concelebrant is pastoor F. Houwman.

Het Offenbeekse kerkkoor zal zorgen voor de liturgische gezangen. Het Reuvers Mannenkoor zingt bij de aanvang van de H. Mis en tijdens de communie, mits een plv. dirigent beschikbaar is.

De leden van schutterij St. Barbara begeleiden de bisschop en pastoor naar het altaar en vormen voor het altaar een erehaag. Trommel- en Fluitkorps St. Barbara luistert de mis muzikaal op. De initiatiefnemer en voorzitter van de Werkgroep herbouw St. Barbarakapel, Cor van de Kerkhof, houdt aan het eind van de mis een korte toespraak.

De processie

Deze begint meteen na het einde van de H. Mis. De route is als volgt: Keulseweg, Beukelstraat, St. Jozefweg, Sportlaan, Keulseweg, Pater Claretstraat en Past. Ceijssensstraat.

Met de aan de processie deelnemende verenigingen is overleg gevoerd en aan de geuite wensen wordt zoveel mogelijk tegemoet gekomen.

De volgorde van deelname is als volgt:

- 1) Kruis met misdienaars
- 2) Philharmonisch Gezelschap Reuver

- 3) Schutterij St. Barbara
- 4) Jong Nederland Offenbeek
- 5) Kerkkoor Offenbeek
- 6) Reuvers Mannenkoor
- 7) Beminde gelovigen
- 8) Misdienaars met flambouwers, wierookvat en wijwater
- 9) Werkgroepleden met partners
- 10) Bisschop Mgr. F. Wierds en pastoor F. Houwman
- 11) College van B & W Beesel en bestuursleden Parochiecluster Beesel-Reuver- Offenbeek
- 12) Trommel- en Fluitkorps St. Barbara
- 13) Volgauto van Har Franssen

Leden van de schutterij zullen toezicht houden op het goede verloop van de processie.

De inzegening en officiële ingebruikneming van de kapel

De schutterij vormt voor de kapel een erehaag. De voorzitter van de Werkgroep overhandigt de sleutel van de kapel aan pastoor Houwman waarna deze de binnen en buitenverlichting ontsteekt. Mgr. Wierds verricht de inzegening en plaatst de reliek in de voorzijde van het altaar. Het mannenkoor, de harmonie en het fluitkorps luisteren de ceremonie muzikaal op.

Tot 21.30 uur bestaat er voor iedereen gelegenheid de kapel te bezichtigen.

De ceremoniemeester

Johan Dorssers is belast met de algehele leiding van de ceremoniële activiteiten.

Bijeenkomst voor genodigden

Na de inzegening en officiële ingebruikneming is er voor genodigden een bijeenkomst in Café Zalen De Paerssijl. De eigenaren van De Paerssijl en Bakkerij L Pollen-Pubben zorgen voor koffie, thee, vlaai en een drankje. Men kan er verder genieten van een uitgebreide powerpointpresentatie.

Alle leden van de verenigingen die aan de processie deelnemen, ontvangen een drankpenning geschenken door Café Zalen De Paerssijl.

Openstelling kapel

Vanaf zondag 20 oktober zal de kapel dagelijks worden geopend en gesloten door Wendy van Hagen-Lutters (Offenbekermarkt). Jan Rongen (Pater Claretstraat) zal haar vervangen bij verhindering. Het kerkbestuur en de Werkgroep hebben veel waardering voor hun medewerking.

Zo was het (2)

Op tentoonstellingen van onze verenigingen zien we het regelmatig: mensen staan heerlijk te genieten bij oude foto's en kaarten van hun geboortedorp. Ook de gesprekken, die daarbij gevoerd worden, zijn hartverwarmend. In onze archieven zit behoorlijk wat fotomateriaal dat we in deze nieuwe rubriek aan de lezers willen tonen.

Swalmen

1964

2002

